

Brussell, 16 ta' April 2019
(OR. en)

8560/1/19
REV 1

ASIM 52
ELARG 15
NT 4
FIN 297

NOTA TA' TRASMISSJONI

minn:	Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmat mis-Sur Jordi AYET PUIGARNAU, Direttur
data meta waslet:	10 ta' April 2019
lil:	Is-Sur Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	COM(2019) 174 final/2
Sugġett:	KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL It-Tielet Rapport Annwali dwar il-Faċilità għar-Refuġjati fit-Turkija

Id-delegazzjonijiet għandhom isibu meħmuż id-dokument COM(2019) 174 final/2.

Mehmuż: COM(2019) 174 final/2

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 15.4.2019
COM(2019) 174 final/2

CORRIGENDUM

This document corrects document COM(2019) 174 final of 10.4.2019.

Concerns all language versions.

Correction of the last sentence of the second paragraph of point 1.2.

The text shall read as follows:

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI LILL-PARLAMENT EWROPEW U LILL-KUNSILL

It-Tielet Rapport Annwali dwar il-Faċilità ghar-Refuġjati fit-Turkija

Werrej

1.	Introduzzjoni	3
1.1	It-Turkija u l-kriżi tar-refuġjati	3
1.2	Ir-rispons tal-UE għall-kriżi u l-istabbiliment tal-Faċilità	3
2.	Kif taħdem il-Faċilità	5
3.	Il-kapaċità finanzjarja, it-tul ta' zmien u n-natura tal-finanzjament	6
4.	It-tieni segment tal-Faċilità	7
	Il-Programmazzjoni	7
5.	L-implimentazzjoni tal-Faċilità	9
5.1	L-ghajnuna umanitarja	9
5.2	L-ghajnuna għall-iżvilupp	11
6.	Il-Monitoraġġ u l-Evalwazzjoni	14
7.	L-Awditu	16
8.	Il-komunikazzjoni u l-viżibbiltà	16
9.	Il-konkluzjoni u l-passi li jmiss	17

1. Introduzzjoni

Skont l-Artikolu 8(1) tad-Deciżjoni tal-Kummissjoni tal-24 ta' Novembru 2015¹ dwar il-koordinazzjoni tal-azzjonijiet tal-Unjoni u tal-Istati Membri permezz ta' mekkaniżmu ta' koordinazzjoni ("id-Deciżjoni"), il-Kummissjoni għandha żżomm lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill infurmati regolarment dwar l-implimentazzjoni tal-Faċilità għar-Refuġjati fit-Turkija (minn hawn 'il quddiem "il-Faċilità"). L-Artikolu 8(2) tad-Deciżjoni jipprevedi li l-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport annwali lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-implimentazzjoni tal-Faċilità. L-ewwel Rapport Annwali dwar il-Faċilità gie ppubblikat f'Marzu 2017². Dan iddeskriva l-funzjonament tal-Faċilità, l-ewwel azzjonijiet li ttiehdu għall-implimentazzjoni, il-monitoraġġ, is-sistema tal-evalwazzjoni tagħha, kif ukoll l-attivitajiet relatati ta' komunikazzjoni. It-tieni rapport gie ppubblikat f'Marzu 2018³.

1.1 It-Turkija u l-kriżi tar-refuġjati

Minhabba l-pożizzjoni ġeografika tagħha, it-Turkija hija pajjiż prominenti għall-wasla u t-tranżitu ta' refuġjati u migranti. B'riżultat ta' għadd bla preċedent ta' persuni li jaslu fit-Turkija l-aktar minhabba l-kunflitti fis-Sirja u fl-Iraq, il-pajjiż qed jospita aktar minn 4 miljun refuġjat u migrant, l-ikbar għadd fid-dinja. Dan jinkludi 3.6 miljun refuġjat Sirjan irreġistrati⁴, li minnhom madwar 155 000 jirrisjedu fit-tlettax-il kamp stabbiliti mill-gvern Tork, u aktar minn 296 000 refuġjat irreġistrati u persuna li qed tfittex l-ażil, l-aktar mill-Iraq, mill-Afganistan, mill-Iran u mis-Somalja⁵. Filwaqt li t-Turkija tibqa' tagħmel sforzi ta' min ifahharhom biex tircievi, tappoġġja u tospita għadd kbir ta' refuġjati u migranti, dan l-għadd kellu impatt sinifikanti fuq il-komunitajiet ospiti.

1.2 Ir-rispons tal-UE għall-kriżi u l-istabbiliment tal-Faċilità

Fl-2015, l-Unjoni Ewropea u l-Istati Membri tagħha ddeċidew li jżidu l-involvement politiku u finanzjarju tagħhom biex jappoġġaw lit-Turkija fl-isforzi tagħha biex tospita lir-refuġjati. Intlahaq qbil dwar kooperazzjoni komprensiva bbażata fuq responsabbiltà kondiviża, impenji reċiproci u riżultati bejn l-Unjoni Ewropea u t-Turkija fil-qafas tad-Dikjarazzjoni UE-Turkija⁶ tat-18 ta' Marzu 2016 (minn hawn 'il quddiem "id-Dikjarazzjoni"). Il-laqgħa tal-Kapijiet ta' Stat jew ta' Gvern mat-Turkija fid-29 ta' Novembru 2015 attivat il-Pjan ta' Azzjoni Kongunt bejn l-UE u t-Turkija⁷ biex it-Turkija tingħata għajnuna biex tindirizza l-konsegwenzi tal-kunflitt fis-Sirja.

¹ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni C(2015) 9500 tal-24.11.2015 dwar il-koordinazzjoni tal-azzjonijiet tal-Unjoni u tal-Istati Membri permezz ta' mekkaniżmu ta' koordinazzjoni – il-Faċilità għar-Refuġjati għat-Turkija, kif giet emendata mid-Deciżjoni tal-Kummissjoni C(2016)855 tal-10.2.2016.

² https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/170302_facility_for_refugees_in_turkey_first_annual_report.pdf

³ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/14032018_facility_for_refugees_in_turkey_second_annual_report.pdf

⁴ Fid-29 ta' Novembru 2018, ġew irreġistrati 3,607,563 "Sirjan bi Protezzjoni Temporanja", sors: id-Direttorat Ġenerali Tork għall-Ġestjoni tal-Migrazzjoni: http://www.goc.gov.tr/icerik6/temporary-protection_915_1024_4748_icerik

⁵ Partikolarità tas-sistema tal-ażil tat-Turkija hija relatata mal-fatt li l-pajjiż iffirma b'riżerva l-Protokoll ta' New York tal-1967 tal-Konvenzjoni ta' Ġinevra tal-1951. Għaldaqstant, il-maġġoranza l-kbira tar-refuġjati fit-Turkija ma jistgħux japplikaw għal status shih ta' refuġjat iżda biss għal status ta' "Refuġjat Kondizzjonali", li jekk jingħata, jillimita l-permanenza fil-pajjiż sal-mument li refuġjat rikonoxxut jiġi "risistemat f'pajjiż terz".

⁶ <http://www.consilium.europa.eu/mt/press/press-releases/2016/03/18/eu-turkey-statement/>

⁷ http://europa.eu/rapid/press-release_MEMO-15-5860_en.htm

Bi twegiba għat-talba mill-Istati Membri tal-UE għal finanzjament addizzjonali sinifikanti biex jiġu appoġġjati r-refuġjati fit-Turkija, fl-24 ta' Novembru 2015, il-Kummissjoni stabbilixxiet il-Faċilità għar-Refuġjati fit-Turkija⁸. Il-Faċilità hija mekkanizmu li jikkordina l-mobilizzazzjoni tar-riżorsi magħmula disponibbli kemm taħt il-baġit tal-UE kif ukoll taħt kontribuzzjonijiet addizzjonali mill-Istati Membri integrati fil-baġit tal-UE bħala dħul assenjat estern. Il-kontribuzzjonijiet jammontaw għal total ta' EUR 6 biljun, bi EUR 3 biljun impenjati għas-snin 2016-2017 u EUR 3 biljun oħra impenjati għall-2018-2019. L-UE u l-Istati Membri tagħha huma l-akbar donaturi li qed jindirizzaw il-konsegwenzi tal-kriżi Sirjana u mmobilizzaw kwazi EUR 17-il biljun sa mill-bidu tal-kriżi fl-2011.

Il-Faċilità tikkomplementa u żżid il-finanzjament eżistenti tal-UE fil-Fond Fiducjarju Reġjonali tal-UE b'Reazzjoni għall-Kriżi Sirjana⁹ (il-Fond Fiducjarju tal-UE), fl-Istrument li jikkontribwixxi għall-Istabbiltà u l-Paċi, u fil-programmi nazzjonal tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni, li kollha kemm huma kkontribwew għall-hidma fi kwistjonijiet relatati mar-refuġjati ma' shab ewlenin. Din tikkomplementa wkoll l-Istrument Ewropew għad-Demokrazija u għad-Drittijiet tal-Bniedem¹⁰.

L-implimentazzjoni tad-Dikjarazzjoni kompliet taqdi rwol ewlieni matul l-2018 biex jiġi żgurat li l-isfida tal-migrazzjoni tiġi indirizzata b'mod effettiv u b'mod kongunt mill-UE u t-Turkija. Id-Dikjarazzjoni tibqa' tikseb riżultati konkreti fit-tnaqqis tal-vjaġġi irregolari u perikolużi u biex jiġu salvati l-hajjiet fil-Baħar Eġew.

Fl-2018, l-għadd totali ta' wasliet mit-Turkija fl-UE kien ta' 50 789, meta mqabbla mal-41 720 wasla fl-2017 (żieda ta' 22 %). Dan inkluda 47 939 wasla fil-Greċja (li minnhom 32 141 waslu bil-baħar u 15 798 fuq l-art), 2 383 fl-Italja, 349 fil-Bulgarija, u 118-il wasla mit-Turkija bid-dgħajsa fiż-żoni kkontrollati mill-gvern ta' Ċipru. Fl-2019, l-għadd totali ta' wasliet mit-Turkija fl-UE (mill-5 ta' Marzu 2019) huwa ta' 5 094, meta mqabbla mat-3 153 wasla fl-istess perġodu tas-sena l-oħra. Dan jinkludi 5 054 wasla fil-Greċja (3 509 bil-baħar u 1 545 fuq l-art) u 40 fil-Bulgarija¹¹. Skont l-Organizzazzjoni Internazzjonali għall-Migrazzjoni (IOM), s'issa tilfu hajjithom 3 migranti fil-Lvant tal-Mediterran fl-2019 (174 persuna tilfu hajjithom matul is-sena shiha tal-2018, 62 fl-2017 u 434 fl-2016).

Ir-risistemazzjoni mit-Turkija fl-UE skont l-arrangament wiehed għal kull wiehed¹² previst fid-Dikjarazzjoni għadha għaddejja. L-għadd totali ta' risistemazzjonijiet mill-4 ta' April 2016 lahaq l-20 002, li minnhom 1 362 saru fl-2019, 6 929 saru fl-2018 u 8 975 saru fl-2017. Fir-rigward tal-Iskema Volontarja ta' Ammissjoni Umanitarja, flimkien mal-approvazzjoni tal-Proċeduri Operattivi Standard f'Diċembru 2017, issa jinsabu fis-sehħ l-elementi u l-kundizzjonijiet kollha għall-attivazzjoni tal-Iskema, kif stabbilit fid-Dikjarazzjoni.

L-implimentazzjoni shiha u sostnuta tad-Dikjarazzjoni teħtieġ sforzi kontinwi u determinazzjoni politika min-naħat kollha.

⁸ Id-Deciżjoni tal-Kummissjoni C(2016) 855 final tal-10.02.2016 dwar il-Faċilità għar-Refuġjati fit-Turkija li temenda d-Deciżjoni tal-Kummissjoni C(2015) 9500 tal-24.11.2015.

⁹ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/neighbourhood/countries/syria/madad_mt

¹⁰ https://ec.europa.eu/europeaid/how/finance/eidhr_en.htm_en

¹¹ Data dwar il-wasliet ipprovduta mill-Istati Membri tal-UE u mill-EBCGA.

¹² Skont id-Dikjarazzjoni UE-Turkija, għal kull Sirjan li jintbagħat lura lejn it-Turkija mill-gzejjer Griegi, Sirjan ieħor jiġi risistemmat mit-Turkija fl-UE billi jitqiesu l-Kriterji ta' Vulnerabbiltà tan-NU.

2. Kif taħdem il-Faċilità

Il-Faċilità hija mekkanizmu ta' koordinazzjoni li jippermetti l-mobilizzazzjoni mhaffa, effettiva u effiċjenti ta' għajnuna tal-UE lir-refuġjati fit-Turkija. Il-Faċilità tiżgura l-aħjar mobilizzazzjoni ta' strumenti ta' finanzjament eżistenti fl-UE, jew bhala għajnuna umanitarja jew bhala għajnuna għall-iżvilupp, sabiex jiġu indirizzati l-htigijiet tar-refuġjati u tal-komunitajiet li jospitawhom b'mod komprensiv u kkoordinat¹³.

Il-Kumitat ta' Tmexxija tal-Faċilità jipprovdi gwida strateġika fir-rigward tal-prijoritajiet, it-tip ta' azzjonijiet li għandhom jiġu appoġġjati, l-ammonti li għandhom jiġu allokati u l-istrumenti finanzjarji li għandhom jiġu mobilizzati, u, fejn ikun xieraq, dwar il-kundizzjonijiet relatati mal-implimentazzjoni mit-Turkija tal-impenji tagħha skont il-Pjan ta' Azzjoni Kongunt UE-Turkija tad-29 ta' Novembru 2015¹⁴ (minn hawn 'il quddiem il-“Pjan ta' Azzjoni Kongunt”). Fl-2018, it-tielet sena tal-implimentazzjoni tal-Faċilità, saru tliet laqgħat tal-Kumitat ta' Tmexxija, fid-9 ta' Marzu, fit-18 ta' Ġunju, u fit-30 ta' Novembru 2018. Il-laqgħa tal-Kumitat ta' Tmexxija li jmiss (it-12-il waħda) hija maħsuba li ssir f'Mejju 2019.

Il-prinċipji ewlenin li jiggwidaw l-implimentazzjoni tal-Faċilità huma l-heffa, l-effiċjenza u l-effettività, filwaqt li jiġi żgurat li ssir ġestjoni finanzjarja soda. Is-sostenibbiltà tal-interventi tal-Faċilità u s-sjieda kongunta mill-awtoritajiet Torok huma importanti wkoll. L-identifikazzjoni tal-oqsma prijoritarji għall-għajnuna hija bbażata fuq valutazzjoni komprensiva u indipendenti tal-htigijiet¹⁵, b'attenzjoni partikolari mogħtija lill-gruppi vulnerabbli. Il-valutazzjoni tal-htigijiet ġiet aġġornata fl-2018¹⁶.

Il-Faċilità tikkordina l-finanzjament mill-istrumenti ta' finanzjament esterni li ġejjin: l-għajnuna umanitarja¹⁷, l-Istrument Ewropew tal-Viċinat¹⁸, l-Istrument tal-Kooperazzjoni għall-Iżvilupp¹⁹, l-Istrument għall-Assistenza ta' qabel l-Adeżjoni²⁰ u l-Istrument li jikkontribwixxi għall-Istabbiltà u l-Paċi²¹. Il-miżuri ffinanzjati mill-baġit tal-Unjoni huma implimentati skont ir-regoli u r-regolamenti finanzjarji tagħha applikabbli kemm għall-ġestjoni diretta kif ukoll għall-ġestjoni indiretta.

¹³ Id-Deċiżjoni tal-Kummissjoni C(2015) 9500 tal-24.11.2015, l-Artikolu 2 – L-Għanijiet tal-Faċilità.

¹⁴ Ara l-Artikolu 5(1) tad-Deċiżjoni tal-Kummissjoni C(2015)9500, kif emendata mid-Deċiżjoni tal-Kummissjoni C(2016)855.

¹⁵ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/2016_needs_assessment_.pdf

¹⁶ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/updated_needs_assessment.pdf

¹⁷ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1257/96 rigward l-għajnuna umanitarja (ĠU L 163, 2.7.1996, p. 1).

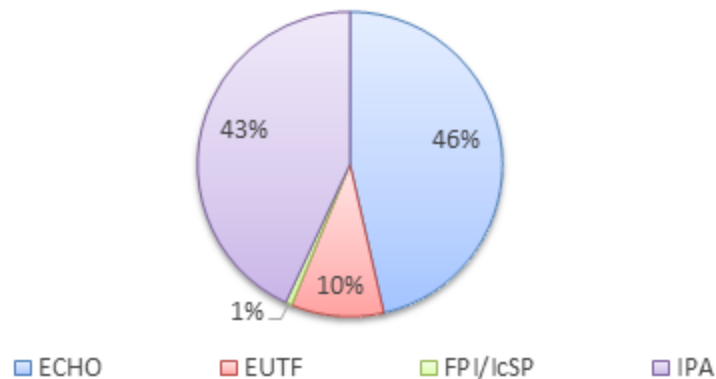
¹⁸ Ir-Regolament (UE) Nru 232/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi Strument Ewropew tal-Viċinat, ĠU L 77, 15.3.2014, p. 27.

¹⁹ Ir-Regolament (UE) Nru 233/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi strument ta' finanzjament tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp, ĠU L 77, 15.3.2014, p. 44.

²⁰ Ir-Regolament (UE) Nru 231/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi Strument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni, ĠU L 77, 15.3.2014, p. 11.

²¹ Ir-Regolament (UE) Nru 230/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi strument li jikkontribwixxi għall-istabbiltà u l-paċi, ĠU L 77, 15.3.2014, p. 1.

Taht l-ewwel segment tal-Faċilità, it-tqassim tal-finanzjament għal kull strument tal-UE²² huwa kif ġej:

L-implimentazzjoni tal-ghajnuna tiddependi fuq konformità stretta min-naħa tat-Turkija mal-azzjonijiet tal-Pjan ta' Azzjoni Kongunt, u d-Dikjarazzjoni.

3. Il-kapaċità finanzjarja, it-tul ta' żmien u n-natura tal-finanzjament

Il-baġit totali kkoordinat mill-Faċilità huwa ta' EUR 6 biljun (EUR 3 biljun għall-perjodu 2016-2017 u EUR 3 biljun għall-perjodu 2018-2019). L-ewwel segment immobilizza EUR 1 biljun mill-baġit tal-UE, u EUR 2 biljun mill-Istati Membri²³. Għat-tieni segment, il-baġit tal-UE jipprovdi EUR 2 biljun u l-Istati Membri EUR 1 biljun²⁴.

Mill-EUR 1 biljun mill-baġit tal-UE għall-2016-2017, EUR 250 miljun kienu mobilizzati fl-2016 u EUR 750 miljun fl-2017. Miż-EUR 2 biljun mill-baġit tal-UE għall-2018, EUR 550 miljun ġew mobilizzati fl-2018, mal-bilanċ li kellu jiġi mobilizzat fl-2019.

Għall-ewwel segment, l-Istati Membri kkontribwew EUR 677 miljun għall-Faċilità fl-2016 u, 847 miljun fl-2017 u EUR 396 miljun fl-2018. It-EUR 80 miljun li jifdal se jithallsu fl-2019. Għat-tieni segment, l-Istati Membri kkontribwew EUR 68 miljun fl-2018, bil-pagamenti li jifdal maħsuba għall-2019-2023. Il-kontribuzzjonijiet tal-Istati Membri jsiru direttament lill-Baġit Ġenerali tal-UE f'forma ta' dħul assenjat estern skont l-Artikolu 21(2)(a)(ii) tar-Regolament Finanzjarju u jiġu assenjati lil-linji baġitarji tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni u tal-ghajnuna umanitarja.

Ikompli jkun hemm qbil sodisfaċenti bejn ir-rata tal-hlas mill-Istati Membri tal-kontribuzzjonijiet tagħhom *lill*-Faċilità u r-rata tal-iżburzar iffinanzjat minn daww il-kontribuzzjonijiet *mill*-Faċilità.

²² Il-kontribuzzjonijiet tal-Istrument Ewropew ta' Viċinat u tal-Istrument ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp (DCI) ġew rispettivament ittrasferiti u implimentati taht l-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni u l-Fond Fiducjarju tal-UE. Fil-prinċipju, il-kontribuzzjonijiet kollha tal-Faċilità lejn l-EUTF (mill-IPA u sa ċertu punt mid-DCI) kienu implimentati bħala ghajnuna mhux umanitarja.

²³ It-tqassim totali tal-kontribuzzjonijiet tal-Istati Membri huwa disponibbli fuq <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/02/03/refugee-facility-for-turkey/>.

²⁴ <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2018/06/29/facility-for-refugees-in-turkey-member-states-agree-details-of-additional-funding/>

4. It-tieni segment tal-Faċilità

Il-mobilizzazzjoni tal-ewwel segment tal-Faċilità kienet ta' suċċess, bi EUR 3 biljun fil-baġits tal-2016 u tal-2017 ikkuntratti²⁵ u operattivi bis-shih sal-aħħar tal-2017. Id-Dikjarazzjoni UE-Turkija li saret f'Marzu tal-2016 indikat li ladarba dawn ir-riżorsi jkunu se jintużaw kollha kemm huma, u diment li l-impenji kollha jkunu ġew issodisfati, l-UE jkollha timmobilizza l-finanzjament addizzjonali għall-Faċilità ta' EUR 3 biljun addizzjonali sal-aħħar tal-2018.

Peress li l-ewwel EUR 3 biljun ġew ikkuntratti għalkollox fl-aħħar tal-2017 u bil-ghan li jiġu żgurati l-kontinwità tal-proġetti tal-Faċilità u l-appoġġ bla interruzzjoni lir-refuġjati, f'Marzu 2018, il-Kummissjoni adottat Deċiżjoni dwar it-tieni allokkazzjoni ta' EUR 3 biljun għall-Faċilità għar-Refuġjati fit-Turkija, bl-istess tqassim tal-kontribuzzjonijiet bħall-ewwel segment²⁶. Wara ftehim mal-Istati Membri dwar il-Ftehim Komuni Aggornat fit-18 ta' Lulju 2018, il-Kummissjoni adottat Deċiżjoni modifikata fl-24 ta' Lulju 2018 li timmobilizza EUR 2 biljun mill-baġit tal-Unjoni fl-2018-2019, bl-Istati Membri jkopru l-bilanċ ta' EUR 1 biljun bħala dhul assenjat estern²⁷.

Il-Programmazzjoni

Sabiex jibnu fuq ir-riżultati tanġibbli tal-ewwel segment tal-Faċilità, u biex jiżguraw kontinwazzjoni bla xkiel u effiċjenti tal-programmazzjoni tat-tieni segment, l-Istati Membri approvaw Nota Kunċettwali Strategika²⁸ fil-laqgħa tal-Kumitat ta' Tmexxija f'Ġunju 2018. Dan tal-aħħar qies is-sejbiet tal-valutazzjoni agġornata tal-htigijiet²⁹, li twettqet permezz ta' konsultazzjonijiet estensivi mal-partijiet ikkonċernati fl-ewwel nofs tas-sena³⁰, u dokumenti oħra rilevanti³¹.

Ir-rapport dwar il-valutazzjoni agġornata tal-htigijiet jidentifika l-htigijiet prijoritarji u l-lakuni li jifdal fir-rispons għar-rifuġjati u jipprovdi gwida siewja għall-programmazzjoni tat-tieni segment tal-Faċilità. Ir-rapport jipprovdi agġornament tal-valutazzjoni li giet ikkunmissjonata mill-Kummissjoni f'Ġunju 2016. Dan jiehu rendikont tal-htigijiet tar-refuġjati u tal-komunità ospitanti hekk kif dawn żviluppaw mill-2016 u jidentifika oqsma li jirrikjedu għajnuna ulterjuri. Dan jikkonkludi li l-protezzjoni, il-htigijiet bażiċi u l-ghajxien, is-saħħa, l-edukazzjoni u l-infrastruttura municipli jibqgħu jkunu oqsma ewlenin ta' fokus.

In-Nota Kunċettwali Strategika (minn hawn 'il quddiem "in-Nota") tfittex li tipprovdi qafas strategiku għall-programmazzjoni u l-implimentazzjoni tat-tieni segment tal-Faċilità, b'fokus speċjali fuq l-inkluzjoni u l-awtodipendenza bħala objettivi ewlenin. In-Nota kkonfermat il-htieġa li jkun hemm kooperazzjoni mill-qrib bejn il-gvern, l-istrumenti għall-iżvilupp u dawk

²⁵ Bl-eċċezzjoni tal-infiq amministrattiv, l-ghajnuna teknika, il-komunikazzjoni, il-monitoraġġ, l-evalwazzjoni u l-infiq tal-awditu kontinwi li jammontaw għal xi EUR 20 miljun li jistgħu jiġu impenjati u kkuntrattati matul iż-żmien ta' hajja kollu tal-Faċilità.

²⁶ [Deċiżjoni tal-Kummissjoni C\(2018\)1500 final dwar il-Faċilità għar-Refuġjati fit-Turkija li temenda d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni C\(2015\)9500 f'dak li għandu x'jaqsam mal-kontribuzzjoni lejn il-Faċilità għar-Refuġjati fit-Turkija - 14.3.2018](#)

²⁷ [Deċiżjoni tal-Kummissjoni C\(2018\)4959 finali dwar il-Faċilità għar-Refuġjati fit-Turkija li temenda d-Deċiżjoni tal-Kummissjoni C\(2015\)9500 f'dak li għandu x'jaqsam mal-kontribuzzjoni lejn il-Faċilità għar-Refuġjati fit-Turkija - 24.7.2018](#)

²⁸ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/updated_facility_strategic_concept_note.pdf

²⁹ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/updated_needs_assessment.pdf

³⁰ Ir-rapport finali dwar il-valutazzjoni agġornata tal-htigijiet nħareġ fil-31 ta' Ottubru 2018.

³¹ B'mod partikolari l-Komunikazzjoni tal-2016 "Lejn Hajja b'Dinjità" dwar l-Ispustar bil-forza u l-Iżvilupp (COM(2016) 234 final) u l-Konkluzjonijiet tal-Kunsill li jakkumpanjawha ([Konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar l-approċċ tal-UE għall-ispustar bil-forza u l-iżvilupp](#), Mejju 2016)

umanitarji biex jiġu identifikati aktar soluzzjonijiet sostenibbli u durabbli fil-kuntest ta' krizi mtawla, u lil hinn mit-tul ta' hajja tal-Faċilità u l-iżborż ta' EUR 6 biljun. Dan jimplika li fil-Faċilità trid issir bidla strateġika minn għajnuna umanitarja għal għajnuna għall-iżvilupp. Se tinghata attenzjoni partikolari lill-ġhotti ta' appoġġ soċjoekonomiku sostenibbli u opportunitajiet ta' għajxien, u lit-tishih tal-kapaċità tal-komunitajiet ospitanti biex jakkomodaw ir-refuġjati filwaqt li jappoġġjaw il-koeżjoni soċjali. L-awtoritajiet Torok u l-Kummissjoni se jaħdmu biex jiżguraw is-sostenibbiltà tal-proġetti tal-Faċilità, wara li l-Faċilità tkun intemmet. Barra minn hekk, se jkun meħtieġ li s-sistema nazzjonali Torka thejji ruhha biex tiehu f'idejha l-implimentazzjoni tal-għajnuna tal-Faċilità biex jiġu żgurati soluzzjonijiet sostenibbli u aċċess ekwu għad-drittijiet u għas-servizzi.

Il-programmazzjoni tat-tieni segment għandha l-għan li tirrifletti r-rakkomandazzjonijiet tar-Rapport Speċjali dwar il-Faċilità tal-Qorti Ewropea tal-Awdituri³², li nħareġ f'Novembru 2018 (ara wkoll taht Awditu hawn taht). Il-Qorti għamlet enfasi partikolari fuq il-htieġa li jkun hemm strateġija kongunta biex jiġu mmobilizzati l-fergħa umanitarja u l-fergħa għall-iżvilupp tal-Faċilità, biex tiġi antiċipata t-tranżizzjoni mill-finanzjament tal-Faċilità għall-awtoritajiet nazzjonali u biex tiġi żgurata s-sostenibbiltà tal-kisbiet tal-Faċilità lil hinn mit-tul ta' hajja tal-Faċilità.

Bħala l-ewwel pass fil-mobilizzazzjoni tal-appoġġ addizzjonali taht it-tieni segment tal-Faċilità, f'Lulju tal-2018 giet adottata Miżura Speċjali dwar l-edukazzjoni mill-Kummissjoni wara li saret konsultazzjoni mill-kumitat ta' tmexxija tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA). Il-Miżura Speċjali allokat EUR 400 miljun fir-rigward tal-aċċess kontinwu għal edukazzjoni ta' kwalità għar-refuġjati³³. L-oġettiv huwa li jkompli jiżdied l-aċċess għal servizzi edukattivi kwalitattivi u inkluzivi għar-refuġjati li jirrisjedu fit-Turkija, inkluż għall-adulti, u li tiġi appoġġjata l-integrazzjoni tagħhom fis-sistema edukattiva Torka, u b'hekk tiġi promossa l-koeżjoni soċjali. Din tibni fuq appoġġ preċedenti fil-qasam edukattiv, b'mod partikolari l-ewwel għotja diretta ta' EUR 300 miljun lill-Ministeru tal-Edukazzjoni Nazzjonali, "Promoting Integration of Syrian Children into the Turkish Education System" (Nippromwovu l-Integrazzjoni tat-Tfal Sirjani fis-Sistema Edukattiva Torka) (PCTES).

Il-Miżura Speċjali giet modifikata f'Novembru 2018 biex tinkludi finanzjament addizzjonali ta' EUR 100 miljun għall-infrastruttura tal-iskejjel tant meħtieġa, sabiex tkun tista' tkopri l-htigijiet f'termini ta' klassijiet u spazji edukattivi³⁴. F'Diċembru 2018, tnedew żewġ Sejhiet għal Espressjoni ta' Interess fil-qasam tal-appoġġ soċjoekonomiku u l-infrastruttura municipli, b'allokazzjoni ta' EUR 465 miljun u ta' EUR 380 miljun rispettivament. Il-Kummissjoni nediet il-Pjan ta' Implimentazzjoni Umanitarja (HIP) tagħha³⁵ għall-2018, filwaqt li identifikat il-finanzjament disponibbli u s-shab potenzjali għall-fergħa umanitarja tal-Faċilità. It-thejjijiet għal aktar għajnuna fl-oqsma tal-appoġġ soċjoekonomiku u s-saħħa komplew b'mod parallel u għandhom jiġu kkonfermati matul it-tieni kwart tal-2019, b'fokus partikolari fuq l-iżgurar tat-tranżizzjoni mill-appoġġ li jinghata għat-trasferiment ta' flus kontanti għall-awtodipendenza u l-partecipazzjoni attiva fis-suq tax-xogħol.

³² Rapport tal-QEA: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_27/SR_TRF_EN.pdf

³³ Miżura Speċjali dwar l-Edukazzjoni C(2018)4960 final tal-24.7.2018

³⁴ Miżura Speċjali Emendata dwar l-Edukazzjoni C(2018)8254 final tal-11.12.2018

³⁵ https://ec.europa.eu/echo/sites/echo-site/files/echo_tur_bud_2018_91000_v2.pdf

5. L-implimentazzjoni tal-Faċilità

Il-Faċilità hija implimentata bħala għajnuna umanitarja u għajnuna għall-iżvilupp, b'madwar EUR 1.4 biljun u EUR 1.6 biljun allokatu għall-fergħat rispettivi taht l-ewwel segment.

L-għajnuna umanitarja tappoġġja l-aktar refuġjati vulnerabbli permezz ta' appoġġ prevedibbli u dinjituż li jindirizza l-htigijiet bażiċi u l-protezzjoni. Hija tindirizza wkoll id-diskrepanzi fl-ghoti ta' servizz permezz ta' aġenziji speċjalizzati u s-shab fis-saħħa u fl-edukazzjoni f'sitwazzjonijiet ta' emerġenza.

L-għajnuna għall-iżvilupp tappoġġja l-htigijiet fit-tul fl-oqsma tas-saħħa, l-edukazzjoni u l-iżvilupp soċjoekonomiku tar-refuġjati, b'mod partikolari f'termini ta' aċċess għas-servizzi pubbliċi u l-opportunitajiet ta' għajxien. Din tiffoka wkoll fuq gruppi vulnerabbli u tinkludi dimensjoni tal-ġeneri fl-interventi, pereżempju l-protezzjoni tan-nisa u l-bniet kontra l-vjolenza sesswali u dik ibbażata fuq il-ġeneru u fuq it-titjib tal-aċċess għall-kura tas-saħħa sesswali u riproduttiva.

Tingħata attenzjoni partikolari lir-refuġjati mhux Sirjani u lill-persuni li jkunu qed ifittxu l-ażil. L-interventi tal-faċilità dejjem għandhom l-għan li jinvolvu lill-komunitajiet lokali li qed jospitaw lir-refuġjati.

EUR 3 biljun taht l-ewwel segment tal-Faċilità għall-2016-2017 ġew impenjati u kkuntratti bis-shih³⁶, bit-tneġġja ta' 72 proġett, li qed juru riżultati tangibbli. Fit-tmiem tal-2018, ġew żborżati aktar minn EUR 2.072 biljun mit-EUR 3 biljun, mal-bilanċ li għandu jiġi żborżat matul l-implimentazzjoni tal-proġetti tal-Faċilità sa nofs l-2021.

Id-dettalji shaħ jistgħu jinkisbu mit-tabella tal-proġetti onlajn³⁷.

Mit-EUR 3 biljun taht it-tieni segment tal-Faċilità għall-2018-2019, minn Frar 2019 ġew impenjati EUR 1.2 biljun, b'EUR 450 miljun kkuntrattati u EUR 150 miljun żborżati fit-tmiem tal-2018.

L-għajnuna tal-faċilità hija mobilizzata madwar it-Turkija, iżda hija l-aktar ikkonċentrata fl-aktar għaxar provincji affettwati - Istanbul, Sanliurfa, Hatay, Gaziantep, Mersin, Adana, Bursa, Kilis, Izmir, u Kahramanmaraş³⁸. X'aktarx, l-għajnuna tal-faċilità tingħata l-aktar lir-refuġjati u lill-migranti barra mill-kampijiet.

5.1 L-għajnuna umanitarja

L-għajnuna umanitarja tal-UE hija ggwidata mill-Kunsens Ewropew dwar l-Għajnuna Umanitarja tal-2007³⁹, li jstipula li l-UE bħala attur umanitarju taderixxi mal-prinċipji umanitarji tal-umanità, in-newtralità, l-imparzjalità u l-indipendenza, kif stabbilit fl-Artikolu 214 tat-TFUE u fir-Regolament dwar l-Għajnuna Umanitarja (Nru. 1257/96)^{40, 41}.

³⁶ Bl-eċċezzjoni tal-infiq amministrattiv, l-għajnuna teknika, il-komunikazzjoni, il-monitoraġġ, l-evalwazzjoni u l-infiq tal-awditu kontinwi li jammontaw għal madwar EUR 20 miljun li jistgħu jiġu impenjati u kkuntrattati matul iż-żmien ta' haġja kollu tal-Faċilità.

³⁷ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/facility_table.pdf

³⁸ Id-distribuzzjoni tar-refuġjati Sirjani skont il-provincji hija disponibbli fuq: http://www.goc.gov.tr/icerik6/temporary-protection_915_1024_4748_icerik

³⁹ Dikjarazzjoni Kongunta tal-Kunsill u r-Rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati Membri

⁴⁰ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1257/96 tal-20 ta' Ġunju 1996 rigward l-għajnuna umanitarja.

⁴¹ L-għajnuna umanitarja tal-Kummissjoni Ewropea hija bbażata fuq Pjanijiet ta' Implimentazzjoni Umanitarja annwali speċifiċi għall-pajjiż. Il-qafas għall-kooperazzjoni bejn il-Kummissjoni u s-shab tagħha fil-qasam tal-għajnuna umanitarja huwa stabbilit bil-Ftehimiet Qafas Finanzjarji u Amministrattivi tal-Kummissjoni ma' organizzazzjonijiet internazzjonali u bil-Ftehimiet Qafas ta' Shubija ma' organizzazzjonijiet mhux governattivi.

Fl-ewwel segment, ġew allokati EUR 1,389 biljun mill-fergħa umanitarja tal-Faċilità u l-45 proġett umanitarju kollha ġew ikkuntrattati ma' 19-il sieheb, u koprew ir-rispons għall-htigijiet bażiċi, il-protezzjoni, l-edukazzjoni, u s-saħħa għall-aktar refuġjati vulnerabbli fit-Turkija. Sal-lum ġew żborżati EUR 1.11 biljun, u bbenefikaw minnhom total ta' 1 561 940 refuġjat⁴². Taht it-tieni segment, s'issa ġew allokati EUR 690 miljun għall-htigijiet bażiċi, il-protezzjoni, l-edukazzjoni u s-saħħa. L-ewwel EUR 50 miljun tal-proġetti ġew ikkuntrattati fl-2018, permezz ta' 11-il proġett fl-oqsma tas-saħħa u l-protezzjoni. Il-Pjan ta' Implimentazzjoni Umanitarja għall-2018 inkluda EUR 51.17 miljun ta' finanzjament umanitarju taht il-Faċilità (EUR 50 miljun mit-tieni segment, u EUR 1.17 miljun allokati mill-ġdid minn fondi li ma ntefqux fi proġetti tal-ewwel segment)⁴³. Xi wħud mill-kisbiet ewlenin relatati mal-ghajjnuna umanitarja fl-2018⁴⁴ jistgħu jinstabu hawn taht.

Is-Sistema ta' Protezzjoni Soċjali ta' Emergenza

L-UE kompliet tindirizza l-htigijiet tar-refuġjati b'livell għoli ta' vulnerabbiltà soċjoekonomika permezz tas-Sistema ta' Protezzjoni Soċjali ta' Emergenza. Dan huwa programm ta' għajjnuna soċjali umanitarja li tikkonsisti f'kard ta' debitu li ta' kull xahar, u mingħajr restrizzjoni, tforni flus kontanti għal bosta skopijiet direttament lir-refuġjati vulnerabbli. Minn Jannar 2019, aktar minn 1.5 miljun refuġjat kienu bbenefikaw minn trasferimenti ta' flus kontanti ta' kull xahar permezz tal-programm.

L-edukazzjoni f'emergenzi

L-UE tkompli tiffaċilita l-aċċess tal-popolazzjonijiet tar-refuġjati għas-sistemi edukattivi formali billi tnaqqas l-ostakli u tipprovdi l-mezzi biex it-tfal f'riskju jkunu jistgħu jmorru l-iskola. Il-programm Trasferiment Kondizzjonali ta' Flus Kontanti għall-Edukazzjoni⁴⁵, li tnieda fl-2017, huwa l-akbar programm li qatt eżista ffinanzjat mill-UE fir-rigward tal-edukazzjoni f'emergenzi u qed jaqbeż il-miri inizjali tiegħu. Minn Frar 2019, il-familji ta' aktar minn 470 000 tifel u tifla li jattendu l-iskola rċevew appoġġ finanzjarju permezz tal-programm Trasferiment Kondizzjonali ta' Flus Kontanti għall-Edukazzjoni. Barra minn hekk, minn Diċembru 2018 medja ta' 6 768 tifel u tifla kull xahar ibbenefikaw minn għajjnuna għat-trasport tal-iskejjel u 9 267 tifel u tifla refuġjati bbenefikaw minn attivitajiet ta' edukazzjoni mhux formali. Attivitajiet bħal dawn jinkludu l-ġhoti ta' korsijiet f'edukazzjoni mhux formali bil-lingwa Torka u/jew Għarbija, programmi ta' taġlim aċċellerati, inizjattivi ta' taġlim mid-dar u klabbs tal-homework. Dawn il-programmi se jiffaċilitaw id-dhul tat-tfal fl-edukazzjoni formali fil-grad skont l-età tagħhom.

Is-Saħħa

L-UE ffukat fuq li telimina d-diskrepanzi potenzjali fl-ġhoti tas-servizzi tal-kura tas-saħħa primarja kif ukoll f'li tipprovdi servizzi speċifikament meħtieġa mir-refuġjati u persuni oħra fil-bżonn. Mill-bidu tal-Faċilità sa Ottubru 2018, ingħata total ta' 873 365 konsultazzjoni fil-kura tas-saħħa primarja lir-refuġjati fi provinċji b'popolazzjoni kbira ta' refuġjati. Barra minn hekk, 40 705 nisa tqal ibbenefikaw minn 84 714-il konsultazzjoni fil-kura ta' qabel it-twelid (ANC), filwaqt li 105 315-il refuġjat irċevew kura tas-saħħa mentali u appoġġ psikosoċjali u 13 075 refuġjat ibbenefikaw minn servizzi ta' wara l-operazzjoni u riabilitattivi.

⁴² Inkluz kemm ir-refuġjati li bbenefikaw mis-Sistema ta' Protezzjoni Soċjali ta' Emergenza kif ukoll minn programmi simili preċedenti

⁴³ Disponibbli fuq: https://ec.europa.eu/echo/financing-decisions-hips-2018_en

⁴⁴ Jista' jkun li r-refuġjati jkunu rċevew aktar minn servizz wieħed u t-total ta' ċifri ma jgħoddx għad-duplikazzjoni.

⁴⁵ https://ec.europa.eu/echo/blog/turkey-conditional-cash-transfer-education-programme-increases-school-attendance-syrian-and_en

Il-Protezzjoni

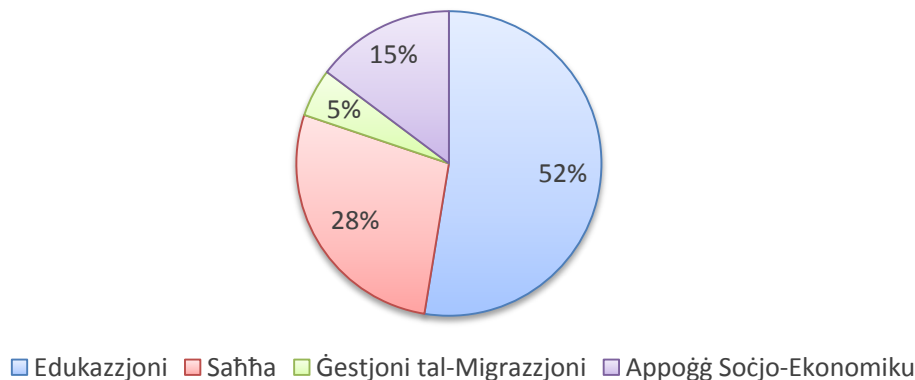
L-UE tkompli tiffinanzja proġetti biex tappoġġja l-aċċess tar-refuġjati għar-registrazzjoni u s-servizzi, u tindirizza l-htigijiet ta' gruppi u individwi li jkunu jinsabu f'riskju. Pereżempju, bl-appoġġ mill-Faċilità, id-Direttorat Ġenerali tat-Turkija għall-Ġestjoni tal-Migrazzjoni vverifika d-data ta' aktar minn 2.6 miljun refuġjat li jgħixu fit-Turkija.

5.2 L-ghajnuna għall-iżvilupp

Taht il-fergħa għall-iżvilupp tal-Faċilità, l-implimentazzjoni ta' 26 proġett ikkuntrattati taht l-ewwel segment tkompli turi progress tajjeb b'żewġ kuntratti diġà tlestew. L-iżborzi għas-shab ta' implimentazzjoni laħqu l-EUR 943 miljun minn total ta' EUR 1.6 biljun allokat għall-ghajnuna għall-iżvilupp taht l-ewwel segment⁴⁶. Taht it-tieni segment tal-Faċilità, ġew ikkuntrattati EUR 400 miljun għat-tkomplija tal-attivitajiet li jżidu l-aċċess għal servizzi edukattivi inklużivi ta' kwalità għar-refuġjati li jirrisjedu fit-Turkija, kif ukoll biex tiġi appoġġjata l-integrazzjoni tagħhom fis-sistema edukattiva Torka u tiġi promossa l-koeżjoni soċjali. Barra minn hekk, ġew impenjati EUR 100 miljun sabiex tiġi appoġġjata l-infrastruttura tal-iskejjel u b'hekk jiġu koperti l-htigijiet għal klassijiet u spazji edukattivi. Fil-qasam tal-appoġġ soċjoekonomiku u tal-infrastruttura municipli, ġew allokat EUR 465 miljun u EUR 380 miljun rispettivament.

Minbarra l-allokazzjoni mmanigġjata direttament permezz tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni⁴⁷, il-fergħa għall-iżvilupp tal-Faċilità tappoġġja serje ta' miżuri minn isfel għal fuq permezz ta' 15-il proġett taht il-Fond Fiducjarju Reġjonali tal-UE b'Reazzjoni għall-Kriżi Sirjana għal total ta' EUR 293 miljun.

It-tqassim tal-allokazzjonijiet tal-fergħa mhux umanitarja tal-Faċilità skont il-qasam prijoritarju huwa kif ġej:

L-Edukazzjoni

L-UE qed tappoġġja l-istadji kollha tas-sistema edukattiva, minn kmieni fit-tfulija sal-edukazzjoni għolja, sabiex ma tintilifx generazzjoni ta' żgħażaġh.

⁴⁶ Din iċ-ċifra tinkludi wkoll l-iżborzi taht proġetti implimentati mill-Fond Fiducjarju Reġjonali tal-UE b'Reazzjoni għall-Kriżi Sirjana, iżda li għadhom ma ġewx debitati lill-baġit tal-UE.

⁴⁷ Il-fondi tal-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni mill-Faċilità huma ġestiti f'konformità mar-regoli għall-azzjoni esterna stipulati fit-Titolu IV tat-tieni parti tar-Regolament Finanzjarju u r-Regoli ta' Applikazzjoni tiegħu. Għal aktar dettalji, ara t-tieni Rapport Annwali dwar il-Faċilità.

L-implimentazzjoni tal-proġett PICTES⁴⁸ - ghotja diretta ta' EUR 300 miljun lill-Ministeru Tork tal-Edukazzjoni Nazzjonali biex jippromwovi l-integrazzjoni tat-tfal Sirjani fis-sistema edukattiva Torka - komplet matul is-sena skolastika tal-2018, filwaqt li qabżet il-miri tal-indikaturi tal-azzjoni f'bosta oqsma. Pereżempju, it-tagħlim tal-lingwa Torka wassal għal eżami ta' profiċjenza li sal-aħħar ta' Settembru 2018 hađu sehem fih kważi 400 000 student. B'kollox, aktar minn 16 000 student irċevew taħriġ ta' rkupru u aktar minn 43 000 student irċevew taħriġ ta' sostenn. L-ghadd ta' għalliema u amministraturi tal-Ministeru tal-Edukazzjoni li tharrġu taħt il-proġett qabeż id-19 000 sal-aħħar ta' Settembru 2018. Dawn l-attivitajiet se jkomplu taħt il-kuntratt PIKTES II⁴⁹, li gie ffirmat f'Diċembru 2018. Din l-azzjoni, b'valur totali ta' EUR 400 miljun, għandha l-għan li tiżgura li t-tfal refuġjati li jirrisjedu fit-Turkija jkollhom aċċess għal edukazzjoni ta' kwalità u inkluziva għal tliet snin skolastiċi addizzjonali. Barra minn hekk, din se tappoġġja l-integrazzjoni tat-tfal fis-sistema edukattiva Torka filwaqt li se tippromwovi l-koeżjoni soċjali inkluz għall-adulti. It-tieni azzjoni ta' EUR 100 miljun se żżid l-interventi fl-infrastruttura tal-iskejjel f'żoni b'konċentrazzjoni għolja ta' refuġjati. Il-kostruzzjoni tal-bini tal-iskejjel taħt il-programmi eżistenti qed tavvanza. Il-kostruzzjoni ta' 136 struttura solida u ta' 50 skola prefabbrikata għadha għaddejja. Sa Diċembru 2018 tlestew 33 skola prefabbrikati. Barra minn hekk, il-kostruzzjoni ta' tliet skejjel bi struttura solida tinsab fi stadju avvanzat hafna.

Barra minn hekk, kważi 6 000 għalliem u għalliema voluntiera Sirjani ilhom minn Diċembru 2018 jiġu appoġġjati permezz ta' inċentivi ta' kull xahar, filwaqt li aktar minn 14 000 tifel u tifla bbenefikaw minn edukazzjoni bikrija tat-tfal fil-komunità u bbażata fid-djar.

Biex jingħataw opportunitajiet fl-edukazzjoni għolja lir-refuġjati, 476 student universitarju qed jirċievu boroż ta' studju permezz ta' tliet proġetti u l-ghadd ta' studenti meġġuna huwa mistenni li jiżdied fis-sena akkademika 2019.

Is-Sahha

Il-pilastru prinċipali tal-ghajnuna fil-qasam prijoritarju tas-sahha huwa l-proġett SIHHAT⁵⁰, li huwa ghotja diretta ta' EUR 300 miljun lill-Ministeru Tork tas-Sahha biex jiżgura l-aċċess tar-refuġjati għas-servizzi tal-kura tas-sahha. Bis-sahha tal-interventi tal-Faċilità, minn Diċembru 2018 ġew impjegati 2 569 membru tal-persunal fil-qasam mediku⁵¹ (li 69 % minnhom huma refuġjati Sirjani) u qed jipprovdu servizzi f'178 Ċentru tas-Sahha tal-Migranti (MHC), li minnhom 45 huma Ċentri Estiżi tas-Sahha tal-Migranti (E-MHCs) li jipprovdu servizzi sekondarji baziċi fil-kura tas-sahha. L-implimentazzjoni tal-proġetti relatati mal-infrastruttura tas-sahha qed tavvanza wkoll, b'offerta għaddejjin għall-kostruzzjoni ta' żewġ sptarijiet statali (f'Kilis u f'Hatay) li huma mistennija li jinfethu f'Ġunju 2021 u għandhom jipprovdu total ta' 500 sodda.

L-appoġġ soċjoekonomiku

⁴⁸ PICTES tfisser "Il-promozzjoni tal-Integrazzjoni tat-Tfal Sirjani fis-Sistema Edukattiva Torka". Din hija ghotja diretta ta' EUR 300 miljun lill-Ministeru Tork tal-Edukazzjoni Nazzjonali biex jippromwovi l-integrazzjoni tat-tfal Sirjani fis-sistema edukattiva Torka.

⁴⁹ PIKTES "Il-promozzjoni tal-Integrazzjoni tat-Tfal Sirjani fis-Sistema Edukattiva Torka". Din hija ghotja diretta ta' EUR 400 miljun lill-Ministeru Tork tal-Edukazzjoni Nazzjonali biex jippromwovi l-integrazzjoni tat-tfal Sirjani fis-sistema edukattiva Torka.

⁵⁰ SIHHAT tfisser "Intejbu l-istatus tas-sahha tal-popolazzjoni Sirjana bi protezzjoni temporanja u servizzi relatati" ipprovduta mill-awtoritajiet Torok.

⁵¹ 118-il Speċjalista, 482 Tabib, 754 Qabla/infermiera, 892 Gwidi bilingwi għall-pazjenti, 323 Membru tal-persunal Awżiljarju

Il-hidma fir-rigward tal-ghajxien u tal-appoġġ soċjoekonomiku taqdi rwol kruċjali fl-integrazzjoni tar-refuġjati fis-soċjetà Torka u trawwem il-koeżjoni ekonomika u soċjali tant meħtieġa. Peress li l-ostakolu tal-lingwi jikkostitwixxi impendiment ewlieni għall-integrazzjoni effettiva, il-Faċilità qed tipprowdi korsijiet tal-lingwa Torka lir-refuġjati. L-appoġġ totali taħt l-ewwel segment tal-Faċilità laħaq l-EUR 196.6 miljun, permezz ta' tmien proġetti⁵². L-appoġġ f'dan il-qasam għandu jżied b'mod sinifikanti taħt it-tieni segment biex jiġu żgurati s-sostenibbiltà u l-integrazzjoni ulterjuri. F'Diċembru 2018, tnediet Sejha għal Espressjoni ta' Interess fil-qasam tal-appoġġ soċjoekonomiku⁵³ b'allokazzjoni ta' EUR 465 miljun għal proġetti li għandhom jstimulaw ir-reżiljenza u l-awtodipendenza tar-refuġjati.

Proġett b'valur ta' EUR 50 miljun immexxi mill-Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) jipprovdi aċċess akbar għal edukazzjoni u taħriġ vokazzjonali (VET) inklużivi u ta' kwalità lir-refuġjati u lill-adoloxxenti Torok f'fergħat vokazzjonali b'domanda għolja fis-suq tax-xogħol. B'mod parallel, il-proġett Bank Dinji b'valur ta' EUR 50 miljun għandu l-għan li jtejjeb l-impjegabbiltà u l-integrazzjoni fis-suq tax-xogħol tar-refuġjati u l-komunitajiet ospitanti fit-Turkija. Bħala għajnuna istituzzjonali lis-servizzi tal-impjieg se tissaħħaħ il-kapaċità tal-aġenzija Torka tal-impjieg biex tipprowdi pariri u għajnuna fl-impjieg u se tissaħħaħ il-kapaċità tas-sistemi tal-Ministeru Tork tal-Familja, tax-Xogħol u tas-Servizzi Soċjali biex jimmonitorja l-ġoti tal-permessi tax-xogħol u tas-servizzi tal-impjieg. Barra minn hekk, l-awtoritajiet Torok jirċievu appoġġ biex itejbu l-kapaċità li jivvalutaw id-domanda għall-hiliet fi provinċji magħżula b'incidenza għolja ta' refuġjati, u biex jagħtu spinta lill-attivitajiet għall-holqien tal-impjieg u l-intraprenditorija.

Permezz tal-Fond Fiducjarju Reġjonali tal-UE b'rispons għall-kriżi Sirjana, diversi proġetti jkopru oqsma ewlenin bħat-tagħlim tal-lingwa Torka għall-adulti, iċ-ċertifikazzjoni tal-hiliet u l-gwida vokazzjonali, it-tqabbil tal-impjieg, l-appoġġ għall-SMEs, l-intraprenditorija u l-holqien tal-impjieg, eċċ.

Ċentri fil-komunità ffinanzjati mill-Faċilità jipprovdu wkoll firxa estensiva ta' servizzi, minn korsijiet ta' taħriġ għal informazzjoni u servizzi ta' riferiment, għal avvenimenti kulturali ta' netwerking sabiex jżiedu ir-reżiljenza u l-awtodipendenza tar-refuġjati u tal-komunitajiet ospitanti. Barra minn hekk, f'Jannar 2019 saret konferenza dwar kif għandu jiġi previst Rispons aktar b'saħħtu Sensittiv għall-Ġeneru fir-rigward tar-Refuġjati fit-Turkija, fil-kuntest tal-proġett UN Women li għaddej bħalissa li għandu l-għan li jagħti s-setgħa lin-nisa u l-bniet Sirjani filwaqt li jsaħħaħ ir-reżiljenza tagħhom, u jibni koeżjoni soċjali mal-komunitajiet ospitanti tagħhom fit-Turkija.

Aspetti relatati mal-ġeneru fi hdan il-proġetti taħt il-Faċilità

Il-ġeneru huwa kunsiderazzjoni importanti fil-programmazzjoni ta' proġetti taħt il-Faċilità għar-Refuġjati fit-Turkija. L-interventi tal-Faċilità għandhom l-għan li jippromwovu opportunitajiet indaqs għall-irġiel u n-nisa, u għas-subien u l-bniet, kull fejn ikun possibbli. Data diżaggregata skont il-ġeneru tingabar biex dan jiġi mmonitorjat u f'dan il-qasam ġew żviluppati xi azzjonijiet iddedikati. Saru sforzi biex l-azzjonijiet tal-Faċilità jiġu allinjati mal-oġettivi tematiċi skont il-Pjan ta' Azzjoni dwar l-Ugwaljanza bejn is-Sessi 2016-2020. Dawn jinkludu l-ġlieda kontra l-vjolenza fuq in-nisa u l-bniet (VAWG), aċċess ugwali għall-bniet u

⁵² Ara t-tabella tal-proġetti fuq is-sit web ta' NEAR, li teskludi l-proġetti elenkati bħala Appoġġ Edukattiv/Soċjo-Ekonomiku

⁵³ https://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/sites/near/files/call_for_expression_of_interest_-_socio-economic_support.zip

n-nisa għal edukazzjoni ta' kwalità u edukazzjoni u tahrig vokazzjonali (VET) hielsa mid-diskriminazzjoni, u l-appoġġ għall-organizzazzjonijiet tan-nisa u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili li jaħdmu favur l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u t-tishih tal-pożizzjoni tan-nisa u l-bniet. Il-Faċilità qed taħdem ma' shab ta' implimentazzjoni b'esperjenza soda f'dan il-qasam, inklużi l-Fond ta' Emergenza tan-Nazzjonijiet Uniti għat-Tfal (UNICEF), UN Women u l-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO). Pereżempju, il-UNICEF joffri servizzi soċjali essenzjali għat-tfal, speċifikament għall-bniet u n-nisa u l-familji tagħhom, b'approċċ li jagħti fehim aktar olistiku tar-rwoli tal-ġeneri fi hdan il-familja u s-soċjetà.

Il-ġestjoni tal-migrazzjoni

Il-faċilità kopriet l-ispejjeż imġarrba fil-ġestjoni tar-ritorn (it-trasport, l-ospitalità) ta' 212-il Sirjan u 1 076 persuna mhux Sirjani, kif ukoll tat-tagħmir loġistiku u x-xogħlijiet fuq il-faċilitajiet għal 750 persuna. Minn Awwissu 2017 sa tmiem Settembru 2018, 119 173 migrant irċewew għajnuna ffinanzjata mill-Faċilità b'dan il-mod. L-appoġġ mill-UE taht il-Faċilità għen ukoll biex żdiedet il-kapaċità tal-Gwardja tal-Kosta Torka biex twettaq operazzjonijiet ta' tfittix u salvataġġ. Fl-2018 ġew fornuti sitt dgħajjes ta' salvataġġ u 1 081 membru tal-persunal tal-Gwardja tal-Kosta Torka tharrġu fl-istandards umanitarji. Iż-żewġ proġetti kienu ffinanzjati taht l-ewwel segment tal-Faċilità. Għal dan il-qasam, ma għet prevista l-ebda allokkazzjoni tal-baġit taht it-tieni segment.

6. Il-Monitoraġġ u l-Evalwazzjoni

Is-sistema ta' monitoraġġ u evalwazzjoni (M&E) tal-Faċilità tfasslet biex tiġi introdotta b'mod gradwali.

Il-Qafas tar-Riżultati

Il-Qafas tar-Riżultati tal-Faċilità (RF) jirrifletti l-logika tal-intervent tal-Faċilità. Dan jiġi infurmat mill-qafas strateġiku tal-Faċilità kif ukoll mill-azzjonijiet ipprogrammati u mill-oqfsa loġiċi tagħhom. Il-Qafas tar-Riżultati ġie żviluppat bejn Awwissu 2016 u Marzu 2017 f'konsultazzjoni ma' partijiet ikkonċernati ewlenin, inklużi l-Kumitat ta' Tmexxija tal-Faċilità, l-awtoritajiet Torok u s-Servizzi tal-Kummissjoni rilevanti. Abbozz iffinalizzat ġie kondiviz mal-Kumitat ta' Tmexxija f'Marzu 2017.

Abbażi tar-riżultati tal-fażi pilota ta' monitoraġġ u tal-finalizzazzjoni tal-ikkuntrattar, il-Qafas tar-Riżultati kompla jiġi rfinut fl-2018, f'konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati operattivi u f'Novembru 2018 għet ipprezentata verżjoni aġġornata lill-Kumitat ta' Tmexxija tal-Faċilità.

Il-monitoraġġ u r-rapportar fil-livell tal-faċilità

Il-monitoraġġ fil-livell tal-faċilità tnieda fir-rebbiegħa tal-2017. Data ta' monitoraġġ tiġi ġġenerata fil-livell ta' azzjoni mis-shab ta' implimentazzjoni skont l-obbligu tagħhom taht kull kuntratt. L-ewwel talba għal data ta' monitoraġġ saret f'Mejju 2017, segwita minn tliet ċikli pilota ta' monitoraġġ u ta' rapportar li tnedew fl-2017. Fil-11-il laqgħa tal-Kumitat ta' Tmexxija, ġie pprezentat rapport ta' monitoraġġ li jkopri l-kisbiet tal-Faċilità sat-30 ta' Ġunju 2018⁵⁴.

L-ewwel ftit ċikli tal-ġbir tad-data tfasslu bhala fażi pilota għall-indikaturi tal-output tal-Qafas tar-Riżultati. Dawn kienu essenzjali biex is-shab ta' implimentazzjoni jsiru midhla tar-rekwiziti ta' monitoraġġ u ta' rapportar tal-Faċilità, u jittestjaw il-fattibbiltà tal-indikaturi

⁵⁴ [Il-Qafas tar-Riżultati tal-Faċilità - Rapport ta' Monitoraġġ](#)

proposti. Huwa importanti li jiġi nnutat li sehem sinifikanti mill-portafoll tal-proġetti tal-Faċilità gie kkuntrattat lejn l-aħħar tal-2017 u li l-implimentazzjoni tal-azzjonijiet korrispondenti bdiet biss fl-2018.

Data rilevanti għall-indikaturi tal-Qafas tar-Riżultati tal-Faċilità tiġi rrapportata mis-shab ta' implimentazzjoni lill-awtoritajiet kontraenti, jiġifieri d-Delegazzjoni tal-UE (DUE) fit-Turkija, il-Fond Fiducjarju Reġjonali tal-UE b'reazzjoni għall-kriżi Sirjana (EUTF) u l-Kummissjoni, permezz ta' mudell ta' monitoraġġ wieħed komuni. Il-proċess tal-konsolidazzjoni tad-data huwa teknikament appoġġjat minn għodda tal-IT interna (Pjattaforma ta' Monitoraġġ tal-Faċilità) li tippermetti li jsiru aggregazzjoni, analiżi u viżwalizzazzjoni awtomatiċi tad-data. Attwalment, il-Pjattaforma għaddejja minn ittestjar finali.

L-Awtoritajiet Kontraenti u s-Segretarjat tal-Faċilità għandhom l-għan li jistandardizzaw il-proċessi tal-ġbir tad-data. Il-valutazzjoni tal-livell tal-attribuzzjoni ta' riżultati partikolari għall-azzjonijiet tal-Faċilità hija ugwalment problematika minhabba l-iskala u d-diversità tal-interventi u d-diversi partijiet ikkonċernati involuti. Fil-qosor, il-kejl tal-livell tal-kisba tar-riżultati speċifiċi tal-Faċilità jibqa' jkun ta' sfida.

L-Għajnuna Teknika għall-monitoraġġ

F'Mejju 2017⁵⁵, giet adottata Deċiżjoni tal-Kummissjoni għal Miżura ta' Appoġġ dwar il-Monitoraġġ, l-Evalwazzjoni, l-Awditu u l-Komunikazzjoni tal-Faċilità għar-Refuġjati fit-Turkija. Din ippermettiet l-akkwist ta' għajnuna teknika biex jiġu appoġġjati l-monitoraġġ u r-rapportar fir-rigward tal-qafas tar-Riżultati tal-Faċilità u interventi ffinanzjati speċifiċi. Il-kuntratt ta' assistenza teknika għall-monitoraġġ gie ffirmat f'Jannar 2018 u qed jiġi implimentat bis-shih. Il-kompitu għandu żewġ partijiet distinti. L-ewwel waħda tikkonsisti mill-appoġġ għall-monitoraġġ fil-livell tal-Faċilità. Din tinkludi rieżami perġodiku tal-Qafas tar-Riżultati, ir-rieżami ta' valuri bażi u ta' valuri fil-mira u l-metodi għall-kalkolu tal-indikaturi u linji gwida relatati. It-tim tal-għajnuna teknika huwa responsabbli wkoll biex jappoġġja lis-Segretarjat tal-Faċilità jwettaq analiżi tal-ewwel livell tad-data ta' monitoraġġ li tingabar kull tliet xhur permezz tal-Pjattaforma ta' Monitoraġġ tal-Faċilità u jhejji r-Rapporti ta' Monitoraġġ tal-Faċilità. It-tieni parti tal-kompitu tikkonsisti mill-appoġġ lid-Delegazzjoni tal-UE fit-tweġtiq tal-kompiti tagħha biex timmonitorja l-azzjonijiet/ il-kuntratti ffinanzjati mill-Faċilità, inkluża l-verifika tad-data permezz ta' kontrolli fuq il-post għal kuntratti taht ġestjoni diretta. Tabilhaqq, minhabba d-daqs ta' xi wħud mill-interventi tal-Faċilità u l-firxa ġeografika tal-attivitajiet, id-Delegazzjoni teħtieġ appoġġ għal verifiki li jsiru fuq il-post. Sal-aħħar ta' Diċembru 2018, tlestew 50 missjoni ta' monitoraġġ: 16 minn dawn twettqu fl-2017 (inklużi 2 missjonijiet ta' monitoraġġ orjentat lejn ir-riżultati (MOR)) u 34 twettqu fl-2018 (inklużi 3 MOR u 8 mit-tim tal-għajnuna teknika). Aktar minn 35 % tal-missjonijiet ta' monitoraġġ kellhom fil-mira tagħhom l-għotjiet diretti lill-Ministeri tal-Edukazzjoni u tas-Saħħa fit-Turkija.

Il-monitoraġġ tal-azzjonijiet kollha ffinanzjati mill-Pjanijiet ta' Implimentazzjoni Umanitarja twettaq mill-Kummissjoni, b'mod partikolari mill-membri tal-persunal tal-Kummissjoni ta' fuq il-post fit-Turkija u mill-uffiċċju reġjonali tal-Kummissjoni f'Amman. Sa Novembru 2018, tlestew 148 missjoni ta' monitoraġġ fil-livell tal-proġetti. Minbarra l-indikaturi tal-Qafas tar-Riżultati li s-shab qed jirrapportaw tahtu, qed jiġu rrapportati wkoll

⁵⁵ Id-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kummissjoni C(2017) 3378 finali tat-23.5.2017 dwar il-miżura ta' appoġġ dwar il-monitoraġġ, l-evalwazzjoni, l-awditu u l-komunikazzjoni tal-Faċilità għar-Refuġjati fit-Turkija

indikaturi addizzjonali dwar il-protezzjoni perijodikament, li huwa rifless ukoll fil-Pjattaforma ta' Monitoraġġ għall-monitoraġġ fil-livell tal-Faċilità.

L-Evalwazzjoni

Tlestew tmien evalwazzjonijiet fil-livell tal-azzjoni u tal-portafoll tal-Faċilità u tlieta għadhom għaddejjin⁵⁶. Barra minn hekk, tlestiet evalwazzjoni waħda relatata mal-Faċilità u żewġ evalwazzjonijiet relatati mal-Faċilità għadhom għaddejjin. L-evalwazzjonijiet ikopru primarjament l-għajnuna umanitarja u l-għajnuna li tingħata taħt il-Fond Fiduċjarju Reġjonali tal-UE b'reazzjoni għall-kriżi Sirjana. F'Diċembru 2018, il-Kummissjoni nediet l-evalwazzjoni strateġika ta' nofs it-terminu tal-Faċilità, li se ssir matul l-2019 u l-2020. L-oġġettiv huwa li tiġi vvalutata l-kontribuzzjoni pprovduta taħt il-Faċilità għall-oqsma prijoritarji tal-edukazzjoni, is-saħħa, l-appoġġ soċjoekonomiku u l-ġestjoni tal-migrazzjoni fil-perjodu tal-2016-2019/20. Huwa mistenni li tiġi pprovduta valutazzjoni indipendenti ġenerali tar-riżultati intermedji mkejla skont l-oġġettivi tagħha, sabiex jiġu identifikati t-tagħlimiet miksuba u jiġu pprovduti rakkomandazzjonijiet sabiex jittejjbu l-azzjonijiet attwali u futuri tal-Faċilità.

7. L-Awditu

Il-Qorti Ewropea tal-Awdituri (ECA) nediet uffiċjalment l-awditu tagħha tal-prestazzjoni tal-Faċilità fis-17 ta' Ottubru 2017. Il-pubblikazzjoni tar-rapport finali tal-Qorti saret fit-13 ta' Novembru 2018. L-awditu ffoka fuq il-kumplimentarjetà tal-għajnuna mill-Faċilità, ir-riżultati u l-monitoraġġ tagħha, u fuq kampjun ta' għaxar proġetti umanitarji. Il-Qorti ffukat fuq il-ġestjoni tal-ewwel fit proġetti ffinanzjati mill-Faċilità u fuq ir-riżultati li nkisbu s'issa taħt il-fergħa umanitarja. Il-Qorti sabet li, f'kuntest ta' diffikultà, il-Faċilità mmobilizzat b'mod rapidu l-fondi biex tipprovdri rispons malajr, iżda li kien hemm lok biex tiżdied l-effiċjenza tal-proġetti umanitarji u b'mod partikolari tal-proġetti relatati mal-għajnuna fi flus kontanti, u li kien meħtieġ li l-Faċilità tagħti valur akbar għall-flus⁵⁷. Din indirizzat għadd ta' rakkomandazzjonijiet lill-Kummissjoni, li l-Kummissjoni aċċettat bis-sħiħ u li diġà qed timplimenta, b'mod partikolari f'termini tal-bidla tal-interventi lejn l-għajnuna għall-iżvilupp (ara taħt il-Programmazzjoni).

8. Il-komunikazzjoni u l-viżibbiltà

Mill-bidu nett tal-Faċilità, il-viżibbiltà u l-komunikazzjoni ngħataw prijorità ewlenija. Il-Faċilità hija ċentrali biex jasal il-messaġġ tal-appoġġ qawwi u kontinwu tal-UE lir-refuġjati u lill-komunitajiet ospitanti fit-Turkija. L-istrateġija ta' komunikazzjoni tal-2017 tibqa' l-qafas ġenerali għall-attivitajiet ta' komunikazzjoni, bl-għan li tittejjeb il-viżibbiltà ta' azzjonijiet iffinanzjati mill-Faċilità.

Fl-2018, twettqu diversi attivitajiet ta' viżibbiltà, inkluż vjaġġ għall-istampa ma' ġurnalisti Ewropej u ma' rappreżentanti tal-Istati Membri f'Istanbul u Gaziantep f'Novembru 2018, li holoq kopertura estensiva mill-midja. Il-vjaġġ inkluda bosta żjarat fuq il-post għall-proġetti ffinanzjati mill-Faċilità kif ukoll ċerimonja ta' ftuħ li kopriet proġett fis-settur tal-appoġġ soċjoekonomiku. Barra minn hekk, id-Delegazzjoni tal-UE fit-Turkija ssiehbet mal-organizzazzjoni Torka tan-Nofs Qamar l-Aħmar u mal-Klabb tal-Futbol Tork Galatasaray

⁵⁶ Eżempji: Evalwazzjoni tar-rispons umanitarju tal-Unjoni Ewropea għall-kriżi tar-refuġjati fit-Turkija, 2016-2017; Evalwazzjoni tas-Sistema ta' Protezzjoni Soċjali ta' Emergenza (ESSN) iffinanzjata mid-DĠ ECHO fit-Turkija, Novembru 2016–Frar 2018; Evalwazzjoni Strateġika ta' nofs it-terminu tal-Fond Fiduċjarju Reġjonali tal-UE b'Reazzjoni għall-Kriżi Sirjana.

⁵⁷ Rapport tal-QEA: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR18_27/SR_TRF_EN.pdf

għal attività ta' vizibbiltà għolja, li kienet tinkludi l-interazzjoni ta' tfal Sirjani u Torok ma' plejers tal-futbol famużi matul it-taħriġ u mbagħad raw logħba tal-futbol nazzjonali. L-ilhuq mill-midja kienet ta' 100 miljun persuna, b'żewġ vidjos kondiviżi permezz tal-mezzi tal-midja soċjali tad-Delegazzjoni⁵⁸.

Saru wkoll avvenimenti u ċerimonji ewlenin fit-Turkija u fl-Ewropa, li ġew organizzati f'kollaborazzjoni mas-shab umanitarji. F'Lulju, ittellgħet wirja fl-ajruport ta' Brussell, li ġiet organizzata f'kollaborazzjoni mal-UNICEF, bl-isem ta' "L-Edukazzjoni - Il-Futur Tagħna" li wriet stampi ta' tfal refuġjati li jibbenefikaw mill-"Programm Trasferiment Kondizzjonali ta' Flus Kontanti għall-Edukazzjoni" (CCTE) fit-Turkija. Il-wirja rċeviet kopertura estensiva mill-istampa kemm fit-Turkija kif ukoll fl-Ewropa, b'sensibilizzazzjoni mill-midja soċjali ta' 260 000. F'Settembru 2018, il-Programm Dinji tal-Ikel (WFP) nieda kampanja ta' komunikazzjoni "Incredible Ordinary", iffinanzjata mill-UE, li tqajjem sensibilizzazzjoni dwar il-programm tal-ESSN fost iċ-ċittadini tal-UE. L-impatt ta' dan l-appoġġ ġie ppreżentat lill-udjenzi tal-UE permezz Tal-ħanut temporanju (pop-up shop) #IncredibleOrdinary f'Parigi, Milan, Varsavja, Berlin u Amsterdam, li wera l-istejjer ta' tmien familji refuġjati li jibbenefikaw mill-programm. Fi kliemhom stess, il-familji spjegaw kif oġġett li jidher ordinarju, li jkun sar possibbli bis-saħħa tal-appoġġ tal-ESSN, kellu valur inkredibbli għalihom⁵⁹.

Ingibdu 25 vidjo biex jiġu promossi l-proġetti li jiffukaw fuq l-istejjer ta' interess għall-bniedem, filwaqt li r-refuġjati nġataw il-possibbiltà li jirrakkontaw l-istorja tagħhom. Dawn ġew ippubblikati fuq il-kanali ta' Youtube tad-Delegazzjoni u tal-Kummissjoni u ġew kondiviżi permezz tal-kanali tal-midja soċjali f'diversi okkażjonijiet⁶⁰. Fil-ħarifa li għaddiet, l-entità AidZone tal-Euronews xandret episodju dwar is-servizzi tas-saħħa ffinanzjati mill-UE għar-refuġjati Sirjani affettwati mill-kunflitt li ntweru fl-Ewropa kollha⁶¹.

Barra minn hekk, il-Kummissjoni harget hames stqarrijiet għall-istampa u d-Delegazzjoni harget 17 oħra. Tqassmu bullettini dwar il-facilità lill-membri tal-Kumitat ta' Tmexxija fuq bażi trimestrali li inkludew attivitajiet aġġornati tal-Facilità u għażla ta' materjali b'vidjo. Ġew ippubblikati wkoll artikli u stejjer fuq blogg li inkludew stejjer ta' interess għall-bniedem⁶² u kien hemm kopertura konsiderevoli mill-istampa ta' żjarat tal-UE ta' livell għoli relatati mal-proġetti ffinanzjati mill-Facilità.

9. Il-konklużjoni u l-passi li jmiss

Il-pakkett operattiv tal-ewwel segment tal-Facilità ġie kkuntrattat bis-shih u sa Marzu 2019 ġew żborżati aktar minn EUR 2 biljun. Sar progress importanti fil-mobilizzazzjoni tat-tieni segment, b'EUR 1.2 biljun impenjati, EUR 450 miljun ikkuntrattati u EUR 150 miljun

⁵⁸ 180K dehra fuq FB, 65K dehra fuq Twitter, 1K like fuq Youtube u lhuq ta' 6K fuq Instagram.

⁵⁹ Il-paġna web ta' "Incredible Ordinary" u eżempju ta' xhieda: <https://www.incredibleordinary.org/>
<https://www.youtube.com/watch?v=80lhP3g4PiY&list=PL3xTi8eO-wuv5sFdgYdrGeI-DK7FtZz2f>

⁶⁰ Kanal ta' Youtube tad-Delegazzjoni ddedikat b'eżempji ta' vidjows:

https://www.youtube.com/channel/UC6FP0xxISG8xtesxTG_xjkg

<https://www.youtube.com/watch?v=ofRVziiCVss>

<https://www.youtube.com/watch?v=BR6AgSF8AJ4>

<https://www.youtube.com/watch?v=McaZl5tZAOM>

<https://www.youtube.com/watch?v=HOXZUPgl6Hk>

⁶¹ L-episodju ta' AidZone tal-Euronews: <https://youtu.be/Sq3xkKXjBoc>

⁶² <https://www.avrupa.info.tr/en/news/looking-inspiration-start-over-7487>

<https://www.avrupa.info.tr/en/learning-language-key-new-life-7410>

zborżati sa Marzu 2019. Il-faċilità tkompli tipprovdi għajnuna tant meħtieġa lir-refuġjati u lill-komunitajiet ospitanti fil-pajjiż. Il-passi li jmiss huma dawn:

- L-implimentazzjoni effettiva tal-proġetti kollha għall-benefiċċju tar-refuġjati u tal-komunitajiet ospitanti, f'konformità mal-prinċipji ta' ġestjoni finanzjarja tajba.
- L-implimentazzjoni tat-tieni segment, bl-implimentazzjoni ta' proġetti sa nofs l-2025.
- Sistema shiha ta' monitoraġġ li tibda tithaddem bis-shih.
- L-implimentazzjoni kontinwa tal-attivitajiet ta' komunikazzjoni.
- Il-Kumitati ta' Tmexxija jiltaqa' f'intervalli regolari. Il-laqgħat li jmiss huma ppjanati li jsiru fir-rebbiegħa u fil-ħarifa tal-2019.